

orlov, men sker det alligevel, skal børnefamilierne sikres et eksistensgrundlag, de kan leve af. Vores højeste ønske er sådan set, at forslaget slet ikke ville få betydning i praksis og var unødvendigt, fordi alle de forældre, der ønsker det, får stillet en plads til rådighed af kommunen. Det er vores formål med forslaget.

Det var ikke hensigten med orlovsordningerne, at kommunerne skulle udnytte dem som en billig måde at få passet børnene på. Godt 11.000 børn venter på et offentligt pædagogisk pasningsstilbud efter de nyeste opgørelser, og hidtil har en del kommuner udnyttet muligheden i bistandsloven for at yde supplement til orlovsydelsen. Men flere og flere kommuner falder fra i takt med, at eksistensgrundlaget vokser, og det har de gjort, siden ydelsen blev nedsat til 60 pct.

De færreste kommuner, som giver pasningsgaranti, giver den direkte efter endt barselorlov. For hele 22 kommuners vedkommende var der i 1997 først garanti for en plads fra 5-6 års alderen, når barnet starter i børnehaveklassen, og 67 kommuner har slet ingen form for pladsgaranti.

Der er blevet lavet en beregning på landsplan, som viser, hvad den kommunale merudgift ville blive, hvis man satte orlovsydelsen op fra 60 pct. til 100 pct., og den ville blive 351 mio. kr. Det er selvfølgelig et stort beløb for kommunerne, men vort forslag skal jo netop ses som et økonomisk incitament for kommunerne til at opfylde lovens krav om at stille det nødvendige antal pædagogiske tilbud til rådighed. Hvis man vil gøre noget for at sikre børnefamilierne bedre vilkår, kan man starte med at sætte ind over for den utryghed, forældrene oplever, når de ikke ved, hvordan de skal få hverdagen til at hænge sammen efter endt barselorlov.

Jeg er selvfølgelig helt tilfreds med, at regeringen siger, at nogle af vore betragtninger vil komme til at indgå i den børnefamiliepakke, regeringen har tænkt at fremlægge, og når man nu taler om, at man skal huske det forløbne, vil jeg minde om, at såvel SF som Enhedslisten har været ihærdige stræbere for at sikre, at børnepasningsorlovsydelsen ikke blev sænket til de 60 pct. Den forespørgselsdebat, der er årsagen til, at vi overhovedet har en vedtagelse om, at der skal komme et samlet regeringsudspil, var faktisk også et fælles projekt af SF og Enhedslisten.

Jeg er selvfølgelig meget tilfreds med, at regeringen vil fremlægge et samlet forslag, og at der vil indgå betragtninger af denne karakter

i det, men jeg synes måske ikke, at valget er en god grund til, at man ikke her og nu kan lufte sine planer for, hvad det er for en pakke, man vil fremlægge i juni. Hvis man rent faktisk har tænkt sig at fremlægge en lovpakke i juni, må man nu inden den 1. maj også være i stand til bare at fremlægge en punktplan for, hvad det er for nogle ting, der indgår i den. Netop med det formål har Enhedslisten kaldt statsministeren i samråd i Socialudvalget for at få afklaret, hvad det er for nogle ting, vi forventer at skulle arbejde med i huj og hast i juni.

Vi ser meget frem til et samråd, der kan belyse de problemstillinger, der også er rejst i vort forslag, og vi har ikke noget særligt ønske om at prøve at få færdigbehandlet vores forslag inden den tid, kan jeg godt afsløre.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om børnepasningsgaranti i alle kommuner.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 16/4 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Forslaget, vi her skal behandle, kan jeg dårligt være uenig i, al den stund det tager udgangspunkt i det valggrundlag, der blev lagt frem fra Socialdemokratiets side under valgkampen.

Forslaget gengiver nogle af de konkrete forslag, der indgik i det grundlag, og jeg kan sige

til forslagsstillerne, at det er noget af det, der bliver arbejdet videre med nu – de punkter, der bliver taget frem med henblik på den handlingsplan, som blev nævnt under det forrige forslags behandling, hvor vi har fået partiernes tilslutning til at udskyde opfyldelsen af det forslag til vedtagelse, der blev vedtaget den 6. februar 1998, så det kan ske i begyndelsen af juni.

Jeg synes ikke rigtig, det giver nogen mening at begynde at komme med nogle løse rammeformuleringer om, hvad denne handlingsplan skal gå ud på. Vi ved jo, at det drejer sig om at sikre det tilstrækkelige antal pladser til børn, mere frit valg af dagtilbud over kommunegrænserne, mere fleksible dagtilbud, forhøjelse af fripladsgrænserne og hensynet til de svage stillede børn og unge. Det er nogle af de overskrifter, der også var fremme under debatten i Folketingssalen, og det er også nogle af de overskrifter, vi har med, når vi arbejder på handlingsplanen.

Jeg synes altså, det er bedre at vente på den fælles handlingsplan, der bliver færdig i begyndelsen af juni måned, og på den baggrund kan jeg ikke støtte forslaget.

Jørn Pedersen (S):

Det er jo et meget sympatisk forslag, SF her har fremsat al den stund, at de tal, der bliver nævnt i forslaget, er en ros af den indsats, regeringen har gjort indtil nu. Det tager vi altid imod med kyshånd. Det er også klart, at statsministeren og Socialdemokratiet har leveret væsentlige bidrag til beslutningsforslaget, og det hilser vi naturligvis med glæde.

Men som det tidligere er blevet nævnt af socialministeren, er det jo sådan, at et enigt Folketing den 6. februar vedtog her i salen, at regeringen skulle komme med en børnepolitisk handlingsplan inden den 1. maj. Vi har så fået at vide, i dag tror jeg, fra Socialministeriets side, at det bliver til juni i stedet for, fordi hele arbejdet er forsinket godt og vel en måned på grund af valget. Jeg går ud fra, at de fleste partier her i Folketinget har forståelse for det, for det stoppe i hvert fald ikke den børnepolitiske diskussion, at der blev udskrevet folketingsvalg. Den diskussion fyldte faktisk en hel del i den politiske debat, og derfor synes jeg – uagtet at der er mange fornuftige tanker i forslaget – at vi skal afvente det oplæg og så tage diskussionen til den tid.

Ud over det vil jeg godt sige til SF, at jeg faktisk også føler – og det er jeg sikker på at også andre partier i denne sal vil være enig i – at når vi netop i mandags startede forhandlingerne mellem KL og regeringen om rammerne for næste år, vil det nok være lidt uklogt, hvis vi allerede på nuværende tidspunkt under de forhandlinger begynder at afsætte nogle rammer, som man måske siden hen skal til at bygge videre på eller rette op på. Jeg er ikke i tvivl om, at man nok skal finde ud af at gøre det, men jeg synes faktisk, vi ligesom skal have den sag klarret først, og så har vi en god anledning, som vi lovede hinanden den 6. februar, til i juni måned at tage den brede debat om, hvor vi vil hen på området.

Men tak alligevel til SF, fordi de har været så omhyggelige med at læse og videregive de oplysninger og argumenter, Socialdemokratiet har kørt på gennem årene, også her i den seneste valgkamp. Det er altid en stor glæde at konstatere, at det, man vedtager som sit valgoplæg, også bliver læst af de andre partier.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Man skal jo kende sin plads, og når hverken socialministeren eller den socialdemokratiske ordfører er i stand til at levere et vægtigt argument for, hvorfor man skal støtte netop dette beslutningsforslag, som jo fra ord til andet er en afskrift af det papir, Socialdemokratiet udsendte ganske få dage før folketingsvalget på et tidspunkt, hvor man havde travlt med at lave skræmmekampanjer på en masse andre områder, men hvor man altså også med et sukkerødt forslag skulle have fat i børnefamilierne – ja, så er jeg det næppe heller.

Derfor skal jeg bare indskrænke mig til, idet jeg ikke skal gentage det, jeg sagde i min ordførertale om det foregående beslutningsforslag, at meddele, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget fra SF.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil starte med at gratulere Venstres nyvalgte næstformand med titlen, og så vil jeg konstatere, at det faktisk ikke var nogen skræmmekampanje, vi kørte om børnepolitikken. Det vil jeg gerne understrege, og jeg håber heller ikke, det var det, hr. Lars Løkke Rasmussen mente.

En anden grund til, at jeg går på talerstolen nu, er, at jeg faktisk har lovet at sige, at Det Radikale Venstres ordfører ikke kan være til

stede, men at de også siger nej til dette beslutningsforslag.

Jens Heimburger (KF):

Det er nok heller ikke den store overraskelse, at Det Konservative Folkeparti er imod beslutningsforslaget fra SF – jeg havde nær sagt fra Socialdemokratiet, men det er det jo ikke.

Men det betyder ikke, at det er et kedeligt forslag – i den forstand at vi kan konstatere, at Socialdemokratiet, efter at det nu fortsætter i regering, må vente med at melde ud med, hvad man vil, til juni. Det ser vi frem til, for nu er det jo ikke valgkamp længere, og vi har i virkeligheden ikke at gøre med en gruppe mennesker, altså børnefamilierne, som nødvendigvis alle sammen er svage. Jeg er ikke sikker på, det er dem, vi skal lefle for hele vejen igennem, som forslaget her bærer lidt præg af, når vi når frem til juni og skal diskutere tingene.

Den første del af beslutningsforslaget, hvor det kræves, at kommunerne skal offentliggøre, hvilken pasningsgaranti de tilbyder, er vi modstandere af. Vi mener sådan set, at kommunernes egne vurderinger og prioritering må være alt rigeligt, og med hensyn til pladsgarantien mener vi, det er et kommunalt anliggende. Den anden del af valgudspillet, som jeg vil kalde det, indeholder endnu et angreb på det kommunale selvstyre.

Alt i alt må vi sige fra konservativ side, at for os gælder det om at give kommunerne flere og bedre muligheder for at lave nogle frivillige, selvstændige ordninger, også når det drejer sig om samarbejde over kommunegrænserne. Lad det være op til kommunerne selv at løse det problem.

Vi afventer med spænding, hvad Socialdemokratiet og regeringen i det hele taget kommer frem med i juni måned.

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti mener, at kommunerne i stort omfang gør, hvad de kan for at tilbyde børnepasningsmuligheder. Det viser tallene tydeligt, selv om de kommunale styre fattes penge. Igen i år vil der blive oprettet yderligere pasningspladser rundt om i kommunerne, så der gøres virkelig en stor indsats.

Dansk Folkeparti vil ikke støtte, at man lovgiver og øver tvang over for kommunerne i denne sag. Det skal foregå i dialog med kommunerne. I øvrigt mener vi i Dansk Folkeparti, det er kugleskørt, at kommunerne ikke lader de

arbejdsløse forældre selv passe børnene for at afgive pladser til de børn, hvis forældre arbejder, og så kunne vi godt tænke os, at SF også ville lave lov om omsorgsgaranti for de ældre i kommunerne.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Ifølge forslaget skal Folketinget opfordre regeringen til at opfylde regeringens løfte til småbørnsfamilierne om en børnepasningsgaranti til alle. Man kan sige, at SF her ønsker at give regeringen et vink med en vognstang, må det vel være, i form af et beslutningsforslag. Men imidlertid ved forslagsstillerne jo også, at det er i kommunerne, kompetencen ligger, og at det er et af de pålæg, som er utrolig vanskeligt for en regering at indfri på grund af det kommunale selvstyre.

Nu er der siden 1990 etableret 160.000 pladser inden for området børnepasning, og der er i kommunerne til stadighed pladser under projektering, for det slår jo ikke til, da udviklingen i samfundet har betydet, at der er brug for langt flere pladser end forudset. Derfor er det altså en meget vanskelig opgave at løse.

Centrum-Demokraterne ønsker at give børnefamilierne bedre vilkår, og hertil hører også en løsning af problemet børnepasning. Vi arbejder meget gerne med på en løsning, men vi mener ikke, at vi opnår så meget ved at vedtage beslutningsforslaget, ud over det jeg sagde før: at give et vink.

Men vi forventer da fra Centrum-Demokraternes side, at når regeringen kommer med sit udspil i juni måned, vil det også indeholde elementer, der kan indfri det løfte, der er givet om en børnepasningsgaranti.

Jette Gottlieb (EL):

Nu er der jo meget åndsfølelseskab i det forslag, vi behandler nu og så det forslag, som vi behandlede for et øjeblik siden. I begge tilfælde er der tale om, at vi ønsker at fastholde regeringen og Socialdemokratiet på, at man skal mene det alvorligt, når man siger pasningsgaranti. Man skal ikke tvinge folk ud i pasningsordninger, som de ikke selv ønsker. Det er det sympatiske ved forslaget, og derfor synes vi selvfølgelig også, at det i hovedsagen kan støttes.

Vi er en lille smule betænkelige ved det element, der hedder frit valg over kommunegrænserne, fordi det ikke alene er et pengespørgsmål, om en kommune investerer mange ressourcer, hvad enten det er sociale eller økono-

miske ressourcer, i at sikre nogle pasningsordninger. Det er altså ikke sikkert, at det i formuleringens bogstav er nogen god idé, hvis der bliver fri børnepasningsret over kommunegrænserne. Det tror jeg skal overvejes grundigere.

Jeg går ikke ud fra, at SF har tænkt, at det her forslag skal hastes igennem, inden regeringens pakke kommer, og derfor går jeg ud fra, at vi får en samlet drøftelse af forbedringer af børnefamiliernes muligheder. Det ser vi meget hen til.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet kan støtte forslaget punkt 2, men resten kan vi ikke støtte. Og så er spørgsmålet, om man skal begynde at stille ændringsforslag til, at både overskrift og det meste af forslaget skal udgå, for at vi kan stemme for forslaget. Det vil vi derfor undlade at gøre.

Men punkt 2 i forslaget er faktisk ganske godt, nemlig frit valg over kommunegrænserne. Der er ingen tvivl om, at jo mere frihed, der er for forældrene til at vælge, hvor de ønsker at få passet deres børn, alt andet lige vil styrke kvaliteten i pasningstilbudene, og derfor kan vi helt og fuldt gå ind for forslaget punkt 2. Men det er som sagt ikke nok til, at Fremskridtspartiet støtter hele forslaget. Det vil vi heller ikke gøre, og når vi når frem til en andenbehandling, hvis vi når så vidt, vil Fremskridtspartiet stemme imod det foreliggende forslag.

Sagen er jo, at problemstillingen skal løses på en helt anden måde, end der her er lagt op til. Forslaget tager slet ikke højde for, hvad der er årsag til problemstillingen, og så længe man ikke forholder sig til årsagen, kan man heller ikke finde den rigtige løsning.

Spørgsmålet er jo, om det offentlige overhovedet skal have den pligt at udbyde pasning i forskellige former. Det mener vi ikke nødvendigvis i Fremskridtspartiet. Spørgsmålet er, om kommunerne skal have pligt til at betale $\frac{2}{3}$ eller mere af udgiften ved børnepasningen. Det mener vi bestemt ikke i Fremskridtspartiet. Det har den uheldige egenskab, at forbrugeren, der får en vare, ikke betaler den fulde pris, og dermed heller ikke kan sammenholde kvaliteten med den pris, der betales. Desværre.

Det, der også er sagen, er, at alt det her i virkeligheden er noget, der foregår ude i kommunerne, og hvis det er sådan, at borgerne i en kommune ønsker, at der skal være pasningsgaranti i deres kommune, så kan de jo vælge nog-

le politikere, som går ind for, at der skal være pasningsgaranti i den pågældende kommune. Vi har jo tidligere set i statistikken, at der blandt de kommuner, hvor man har valgt, at der skal være Venstrestyre, faktisk er kommuner, hvor man har den største grad af pasningsgaranti, og det kan man så tage til efterretning. Så er der de kommuner, hvor man har socialdemokratisk styre, og det er dér, hvor det står værst til. Det kan man så også tage til efterretning, og så kan man sidde og filosofere lidt over det dagen før, man skal til kommunevalg, og så må man sætte sit kryds ud fra det.

Det, der er ganske interessant ved det her forslag, er, at Socialdemokratiet ikke ser sig i stand til at støtte forslaget til trods for det valgfæsk, som Socialdemokratiet delte ud af både før og under valgkampen, men lige så snart regeringsmagten var sikret igen, blev valgfæsket fint pakket væk, og så var det kun noget, man brugte i en valgkamp. Det virker lidt underligt, men det er selvfølgelig et forklaringsproblem, som Socialdemokratiet har.

Socialdemokratiet har også et forklaringsproblem set i forhold til deres partikolleger ude i kommunerne, som ikke er i stand til at levere den vare, som Socialdemokratiet her i Folketinget nogle gange giver udtryk for, at man gerne havde set.

Men som sagt kan Fremskridtspartiet ikke støtte det foreliggende forslag.

Tove Videbæk (KRF):

Også vedrørende dette forslag forstår vi de gode hensigter, der ligger bag. Kristeligt Folkeparti vil gøre alt, hvad vi kan, for at lette småbørnsfamiliernes mulighed for at få dagligdagen til at hænge bedre sammen, både når det gælder familielivet, og når det gælder arbejdslivet.

I Kristeligt Folkeparti satser vi imidlertid ikke alene på daginstitutionerne som pasningsmulighed. Vi ønsker, at hver familie selv skal have et reelt frit valg vedrørende pasning af deres børn, og det, vi hører fra familierne i Danmark i dag, er, at de allerhelst vil have tid til at være sammen. I Danmark har vi verdensrekord i udearbejdende småbørnsforældre, og langt de fleste af disse ville gerne kunne indrette deres liv anderledes, så der bliver lidt mindre tid på arbejdsmarkedet og lidt mere tid til familien derhjemme.

Kristeligt Folkeparti vil ikke acceptere den situation, hvor forældre og børn har hvert deres

fuldtidsarbejdsliv uafhængig af hinanden. Ved at forlange pasningsgaranti i alle kommuner er vi bekymrede for, om man derigennem vil cementere den udvikling, der i de sidste 30 år har givet forældre og børn stadig mindre tid sammen. Det ville være katastrofalt for fremtidens samfund.

I øvrigt mener vi også, at der sammen med et krav om pasningsgaranti helt naturligt hører en kvalitetsgaranti. Det er ikke nok at tale om, at børnene skal passes. Der skal også være kvalitet i pasningen.

Kristeligt Folkeparti vil ikke stemme for et forslag, der alene garanterer børnepasning i institutioner. Vi vil meget hellere overflødiggøre denne garanti ved at genoprette orlovsordningen til 80 pct. og via de foranstaltninger, som jeg i dag har nævnt under behandling af B 9 og B 19. Vi er sikre på, at langt flere end de 11.000, der står på ventelister, vil vælge nogle af de nævnte tilbud. Kristeligt Folkeparti vil gerne medvirke til at finde løsninger, der letter småbørnsfamiliers og familiers forhold i det hele taget og især løsninger, hvor de reelt har et frit valg.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg skal først takke for den endog særdeles venlige modtagelse af forslaget, der kom fra regeringspartierne eller i hvert fald det ene og det største.

Jeg skal sige, at forslaget skyldes en skuffe, der hedder glemte ting, som jeg har på mit kontor. Vi blev begejstret, da vi så Socialdemokratiets børnepolitiske udspil under valgkampen, fordi vi syntes, at det lå meget tæt op ad de tanker, som SF har tænkt, og det er fint, når man på den måde kan mødes. Så kunne vi se, at det var glemt i regeringsgrundlaget, ikke sådan de overordnede ting, men mere de konkrete løfter, og det var derfor, at vi fandt det i den skuffe, der hedder glemte ting. Så er det klart, når nu det er glemt, at det inspirerer til at sikre, at det bliver husket igen. Derfor vil jeg egentlig også sige tak til socialministeren, som sagde, det var svært at være uenig i forslaget, og lovede, at det bud, der kommer til juni, bl.a. vil indeholde de her ting. Det er fint.

Så skal jeg sige til hr. Jørn Pedersen, at det er rigtigt, at det er et forslag inspireret udefra. Det lægger vi slet ikke skjul på. Hr. Jørn Pedersen var så venlig at sige, at det havde mange fornuftige tanker. Vi kvitterer for, at det er den

socialdemokratiske ordførers opfattelse, og også for, at denne endog takkede SF for initiativet.

Hr. Jørn Pedersen sagde også, at der var en sammenhæng til den kommunale økonomi. Det er vi meget opmærksom på, og derfor synes vi egentlig, at tidspunktet, hvor det så kommer til behandling, nemlig juni måned, er helt fint, for det er præcis det tidspunkt, hvor der formentlig sker en kulmination i forhandlingerne mellem regeringen og de kommunale parter om den kommunale økonomi.

Det er klart, at det er meget gunstigt at få den samtidig, fordi det betyder, at det sædvanlige ønske fra Kommunernes Landsforening om, at hvis man laver udgiftskrævende ting i Folketinget, skal pengene også følge med, kan komme med ind. Vi er enig i dette ud fra den betragtning, at ellers risikerer vi, at kvaliteten kommer til at finansiere udbygningen. Så jeg tror, at det alt sammen ser meget lykkeligt ud.

Venstre og De Konservative afviste med nogle, synes jeg, lidt ideologiske taler. Jeg vil godt sige til de dér fritvalgsteorier, og det er også til Kristeligt Folkeparti, at nu har Venstre og De Konservative jo fået et frit valg. Det er gennemført. Først var det et forsøg i to år, og nu er fritvalgsmuligheden indeholdt i selve den ny servicelovs bestemmelser med ansættelse af ung pige i huset.

Det, der må være trist for ideologerne, er, at der er knap 2.000, som bruger de muligheder. Til sammenligning er der i dag en halv million, der har deres barn i daginstitution. Tyder det ikke på, at man er ude i et meget ideologisk ærinde? Oven i købet så ideologisk at det er et vældig langt stykke væk fra folks virkelige dagligdag. Det folk beder om – i hvert fald de børnefamilier, jeg træffer – er jo ikke et valg, hvor man tvinges til enten at vælge arbejdsmarkedet eller vælge familien. Sådan var det for en generation eller to siden. Sådan er det ikke længere. Det, folk beder om, er at kunne skabe den sammenhæng, at man både kan få et familieliv og et arbejdsliv til at fungere på én gang, og det leverer ideologiske forslag af denne type ikke noget fornuftigt svar på.

Det indeholder konkrete bud på mere tid. Det er jo det, der bliver efterlyst. Det er f.eks. forbedrede orlovsordninger, og dér er vi helt på linie med Kristeligt Folkeparti og helt uenig med Venstre og De Konservative, der forringede orlovsordningernes økonomi så dramatisk ved finanslovforliget i 1995. Det er et forslag,

der hedder, at vi lader småbørnsfamilierne gå foran med en nedsat arbejdstid og tilrettelægger det sådan, at lavindkomstgrupperne sikres en økonomi, der gør, at de også i virkelighedens verden kan gå ned i tid. Det er den type af forslag, der ville muliggøre det i virkelighedens verden, og ikke ideologiske taler af den type, vi nu igen har hørt.

Jeg læste i øvrigt med interesse, at KL's afgående formand – som jo også er Venstremand og hedder Evan Jensen – pegede på, at der var den naturlige sammenknytning, at ønskede man fritvalgsordninger introduceret i det tempo, som Venstre og De Konservative ønsker, så var det helt naturligt, hvis ikke man ville sprænge den kommunale økonomi, samtidig at se brugerbetaling på en række områder.

Det kunne være nærliggende at spørge Venstres ordfører og den konservative ordfører, om de deler opfattelsen af den logik, og om hensigten i virkeligheden er den snedige – så synes jeg, man skal sige det åbent – at man vil bruge de her ordninger ikke så meget til at hjælpe børnefamilier, men mere for at få det ideologiske budskab igennem, at nu skal der betales brugerbetaling for offentlige ydelser.

Jeg siger det, fordi Kommunernes Landsforenings formand jo er en klog mand, som formentlig har tænkt sig om. Og han har tilknytning ikke kun til ideologiske skoler, men har også i mange år været en praktisk mand ude i kommunerne, og når han siger det, er det formentlig overvejet. Jeg vil tro, at hr. Lars Løkke Rasmussen f.eks. også ville sige, at det er overvejet, når hr. Evan Jensen siger det.

Jeg vil spørge hr. Lars Løkke Rasmussen, om han deler den samme opfattelse. Om hensigten er, at vi nu skal have brugerbetaling i et omfang, vi aldrig har haft før på børne- og ældreområdet, for så synes jeg, man skal sige det lidt mere tydeligt og lade være med at pakke det ind i et ideologisk budskab, som jeg i øvrigt tror er hentet fra forrige århundrede.

Jeg vil sige til CD, hvis omdrejningspunkt var det kommunale selvstyre, at jeg ikke forstår argumentet, der hedder, at vi ikke kan tvinge nogen ting igennem fra Folketingets side.

Opfatter man reglen om, at danske børn skal undervises, som et voldsomt indgreb i det kommunale selvstyre? Havde vi skullet have den diskussion i dag, er jeg sikker på, at det havde været utrolig svært at gennemføre, fordi man ville henvise til det kommunale selvstyre. I SF opfatter vi det som en lige så soleklar ret for

småbørnsforældre at få deres børn passet, hvis de ønsker det, som at få deres børn undervist.

Til Kristeligt Folkeparti skal jeg sige, at vi er helt enige i det, der hedder tid. Jeg håber meget, at vi også kan mødes om nogle forslag og være med til at lægge pres på for at sikre mere tid til småbørnsfamilierne. Jeg tror, det er det helt afgørende budskab lige nu, og det er ikke budskab om mere tid, der betyder, at man skal vælge mellem arbejde eller familieliv, men et budskab, der er i stand til at forene det.

Så skal jeg også sige til Kristeligt Folkeparti, der også siger, at forslaget i for ringe grad er optaget af kvalitet, at vi ikke har lagt skjul på, at det her ikke kun er vores egen inspiration. Vi er nemlig meget optaget af kvalitet, og det er klart, at når vi skal ind og diskutere det her mere sammenhængende, vil vi være optaget af, at også kvalitet kommer til at fylde mere. Det her har så at sige været det kvalitative bud, vi har taget op.

Men jeg er helt tilfreds med modtagelsen af forslaget. Jeg forstår på ministerens indledende betragtninger, at det stort set er gennemført. Det gennemføres så bare ikke nu, men til juni. Det er fint.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg må sige, at hr. Villy Søvnald har et særegent forhold til ideologi, når han kunne karakterisere min ordførertale som særlig ideologisk.

Rent faktisk, og det indrømmer jeg gerne, argumenterede jeg slet ikke. Jeg henviste blot til, at når hverken socialministeren eller den socialdemokratiske ordfører var i stand til at argumentere for et forslag, der er en ren afskrift af, hvad de har været ude med af billige løfter i valgkampen, så jeg det ikke som min særlige opgave at komme med argumenter her.

Når nu hr. Villy Søvnald på vegne af SF hæver fanen på dette område, må jeg sige, at Venstre har gjort betydeligt mere, end SF har gjort og nogen sinde kommer til gøre, med hensyn til at sikre børnefamilierne muligheder for at få passet deres børn.

Situationen er jo den, at denne diskussion for alvor først får kød og blod ude i det virkelige liv, ude i kommunerne, og her kan jeg da glæde mig over, at 8 ud af 10 Venstrekommuner faktisk har en pasningsgaranti, et resultat, der er langt bedre end det, man kan fremvise i tilsvarende socialdemokratisk styrede kommuner, og

SF-styrede kommuner skal man dog heldigvis stadig væk lede længe efter.

Jeg kan forstå, at hr. Villy Søvnald nu nærmest nedgør det, der har været Venstres bidrag til lov om social service, nemlig muligheden for at få udbetalt et tilskud til alternativ børnepasning, herunder tilskud til at have en ung pige i ens eget hus.

Der er ikke ret mange, der bruger den mulighed, siger hr. Villy Søvnald. Det kan jo skyldes, at ordningen ikke er den mindst bureaukratiske, man kunne komme i tanke om. Det kan også skyldes, at ordningen ikke er indkørt endnu. Det kan også skyldes, at det kniber med at få de socialdemokratiske kommuner til at synes, det er en god idé at bruge denne ordning, og endelig kan det være, at det ville sætte gang i tingene, hvis man lavede en ordning, hvor man gav kommunerne mulighed for at udbetale tilskud til forældrene selv.

Jeg vil gerne spørge hr. Villy Søvnald her til sidst: Når der alligevel ikke er nogen, der vil følge den ideologi, vi lægger frem, er det vel risikofrit at gå med på en ordning som den, jeg skitserer her? Vil SF ikke støtte mig i det synspunkt, at vi nu giver kommunerne mulighed for at udbetale tilskud til de forældre, der selv passer deres børn?

(Kort bemærkning).

Jens Heimburger (KF):

Blot en kort kommentar. Jeg vil slet ikke afvise, at der findes snedige Venstrefolk. Det forslag, der blev nævnt, har vi jo bl.a. været med til at fremsætte sammen, et forslag, der i al sin enkelhed går ud på, at kommunerne skal have nogle flere værktøjer til at løse problemerne, når man mangler kapacitet på børnepasningsområdet.

Der er jo ingen moderne mennesker – inklusive mig selv, der snart skal hente børn – som ikke forestiller sig, at det er velfungerende institutioner, der skal klare hovedproblemerne, men kommunerne skal have så mange værktøjer som muligt og så stor frihed som muligt. Det er det, vores forslag gik ud på i sin tid, så det har sådan set ikke ændret sig.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Når jeg i mit indlæg siger noget om kommunerne og det samspil, der er med dem, er det jo ikke en undskyldning for, at der ikke har kunnet gennemføres en børnepasningsgaranti. Det er mere en oplysning om de faktiske forhold,

som jo er sådan, at selv om man aftaler det i kommuneforhandlingerne, og selv om der også følger penge med, kan virkeligheden ude i de enkelte kommuner se meget anderledes ud. Der kan være mange forhold, der gør, at det alligevel ikke er muligt at gennemføre denne garanti, thi det er jo ikke det eneste område, kommunen skal tage sig af. Sådan er det, og sådan er det også i forhandlingerne med amtsrådene om sundhedssektoren.

Så er det også sådan, og det synes jeg er en god ting at skrive sig bag øret, at der ikke er pasningspligt herhjemme, men der er skolepligt. Det gør unægtelig en forskel.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Blot til fru Yvonne Herløv Andersen: Der er vel helt præcis ikke skolepligt, men undervisningspligt, og det behøver ikke at foregå i en skole.

Så vil jeg i øvrigt sige, at med hensyn til de tekniske vanskeligheder med, hvordan man bedst sikrer eller opmuntrer, eller hvad man vil, kommunerne, har vi også fremlagt en meget morsom model, synes jeg selv, der er en præmieringsmodel, som sikrer, at kommuner, der har en udbygget pasningsgaranti, modtager en præmie, som kommuner, der ikke har en sådan, ikke modtager. Det er jo en anden måde at sikre det på, og den skal vi nok sende til regeringen til inspiration, så den kan indgå i overvejelserne. Nu kan man sige, at regeringen har inspireret SF, og så er det vel også rimeligt, at den modsatte inspiration finder sted.

Til hr. Lars Løkke Rasmussen, der taler om Venstregerede og SF-gerede kommuner, må jeg sige, at SF-gerede kommuner i modsætning til Venstregerede er i voldsom vækst, og det tror jeg i øvrigt meget godt karakteriserer den udvikling, vi vil komme til at se i den kommende tid.

Så hørte jeg i øvrigt en meget lang forklaring fra hr. Lars Løkke Rasmussen på, hvorfor der ikke er flere, der bruger det frie valg. Jeg synes kun, der er én nærliggende mulighed, der ikke blev nævnt, og det er den, at forældre fuldstændig frit, liberalt og utvunget selv vælger, hvilken ordning de helst vil bruge, og de vælger altså uden om den ordning, som Venstre mente ville være et betydeligt bidrag til menneskehedsens frelse. Det er vel derfor, man kan karakterisere hr. Lars Løkke Rasmussens indlæg som et meget ideologisk indlæg.

Når nu mennesker helt frit vælger, som Venstre ønsker de skal kunne gøre, og så ikke vælger de ting, Venstre vil, er det så ikke et udtryk for, at man ikke kan tvinge det frie valg igennem ud fra en Venstreideologisk holdning? Mennesker vælger faktisk, som de helst vil. Det er jeg helt tryk ved, at mennesker gør.

Og så kan jeg ikke nå at kommentere lad pengene følge barnet-modellen, men jeg kan se, at hr. Lars Løkke Rasmussen er på vej herop, så jeg får måske muligheden i næste runde.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det skal være meget kort. Når hr. Villy Søvndal nu roser forældrenes frie valg og siger, at forældrene selv vælger helt frit, vil jeg bare bede hr. Villy Søvndal af- eller bekræfte, om situationen ikke er den, at under halvdelen af de kommuner i Danmark, der har en socialdemokratisk borgmester, har valgt at gøre brug af den mulighed, vi har givet i den nye lov om social service, hvorved altså forældre i over halvdelen af de socialdemokratiske styrede kommuner er afskåret fra det frie valg.

Hvis hr. Villy Søvndal – og jeg citerer efter hukommelsen – er helt tryk ved forældrenes frie valg, hvorfor vil hr. Villy Søvndal og SF så ikke være med til at give forældrene det frie valg? Det burde jo være helt udramatisk og risikofrit set med folkesocialistiske briller på. Hvis man er helt tryk ved forældrenes frie valg, hvorfor så afskære dem fra at få det? Jeg har jo efter hr. Villy Søvndals logik mere at tabe ved det, end Socialistisk Folkeparti har.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er ærgerligt, at det er korte bemærkninger, for det nærmer sig jo en principiel debat om frihedsbegrebet som sådan. Jeg vil egentlig bare gøre opmærksom på, at de, der vel har den allermindste valgmulighed, de, der er allermost frihedstruet, er dem, som står på venteliste, og som gerne vil have en plads. Det synes vi er hovedproblemet, og det er derfor, vi har lavet det forslag, vi har.

Så har vi det andet problem, nemlig de kommuner, der ikke har valgt den ordening. Her synes jeg igen, Venstre har svært ved at finde ud af, hvilket ben man skal stå på. Hvis vi vedtager ting i Folketinget, som vi siger at kommunerne skal gøre, får vi normalt en meget lang

sang fra de varme lande om det kommunale selvstyre.

Jeg vil godt spørge hr. Lars Løkke Rasmussen: Er det Venstres opfattelse, at vi skal tvinge det her igennem over for kommunerne og sætte det kommunale selvstyre ud af kraft på et bestemt punkt, fordi det for Venstre er et vigtigt ideologisk punkt? Dér gælder det kommunale selvstyre så ikke. Dér tvinger man det igennem. Vi har meget respekt for, at det kommunale selvstyre også indeholder retten til at sige nej, hvis der er udviklinger, man ikke ønsker.

Jeg skal lige kommentere det, der hedder: lad pengene følge barnet-ordningen og egentlig bare bede hr. Lars Løkke Rasmussen bekræfte, at det efter Venstres egen udregning koster ca. 3 mia. kr. at lade pengene følge barnet, og at det ville betyde, at arbejdsløse og dagpengemodtagere formentlig ikke kan få tilskuddet. Eller hvordan er det? Får de pengene oven i dagpengene? Det er formentlig et nej.

Den mellemgruppe, der både vil arbejde og have familielivet til at fungere, kan ikke bruge ordningen. Hvem har vi så tilbage? Så har vi grossererfruen ude i Gentofte, der kan få en ung pige og tilskud og oven i det få pengene, der følger med barnet, til at sørge for, at det bliver lidt hyggeligere i de tolv stuer i Gentoftevillaen. Så er det vel sagt meget klart, hvorfor vi skilles så afgangende i denne diskussion.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Lars Løkke Rasmussen for sidste gang.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Ja, det skal være for sidste gang, og det skal være kort. Der er jo ingen grund til at stå og stille en masse spørgsmål om, hvad Venstre mener, og så lade dem være ubesvarede, idet det ikke er nogen offentlig hemmelighed, det burde det i hvert fald ikke være, at vi i Venstre i marts 1996 fremsatte et beslutningsforslag her i salen, B 119 hed det, som ganske kort gik ud på, at forældrene skulle have et retskrav på at få udbetalt, hvad der svarer til 85 pct. af kommunens nettoudgift ved en børnepasningsplads. Man kan altså sige, at forældrenes selvstyre i denne sammenhæng står over det kommunale selvstyre.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 24. april 1998, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.43

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):
Der er ikke mere på dagsordenen.